

JOGTUDOMÁNYI KÖZLÖNY

KAPCSOLATBAN A DÖNTVÉNYEK GYŰJTEMÉNYÉVEL.

SZERKESZTŐSÉG:

Zöldfa-utca 31-ik szám.

Megjelen minden pénteken.

KIADÓ-HIVATAL:

Egyetem-utca 4-ik szám.

Előfizetési díj: félévre ... 6 frt
negyedévre ... 3

A megrendelések a kiadó-hivatalhoz intézendők. — A kéziratok bérmentve a szerkesztői irodába.

Tartalom: A büntető-törvénykönyv hézagai. Dr. FAYER LÁSZLÓ egyetemi rk. tanártól. — *Jogirodalom*: Az iszákosság befolyása a társadalom életrendjére és az ellene való védelem irányelvei. Irta nagyiványi dr. Fekete Gyula kir. törvényszéki bíró. Dr. DOLESCHALL ALFRÉD budapesti kir. törvényszéki aljegyzőtől. — *Törvénykezési Szemle*: Kényszeríthető-e a rabbi vagy rabbihelyettes a házasságkötésnél való közreműködésre? Dr. REINER JÁNOS budapesti ügyvédől. — A pénzügyi bíráskodás köréből. NAGY LAJOS nagyszabeni kir. törvényszéki aljegyzőtől. — Különfélék. — Nemzetközi Szemle.

Melléklet: Curiai Határozatok. — Kivonat a «Budapesti Közlöny»-ből.

A büntető-törvénykönyv hézagai.

Midőn két évvel ezelőtt azon javaslatot tettem, hogy a Btk. némely lopási eseteinek tulmagas büntetései leszállítottassanak, dr. Illés Károly ur sikra szállott a status quo mellett; szerinte valamennyi lopás büntetései a Btk.-ben épen elég magasak.

Később a feltételes ítéletek behozatala érdekében szólamtam fel, és ismét első sorban dr. Illés Károly ur volt az, a ki a Btk. ily irányu a reformját ellenezte.

Legujabban pedig midőn arra vállalkoztam, hogy a készülöben levő novellára való tekintettel összeállítsam azon pontokat, melyekben a Btk. az egyes büntetési tételek közt hézagokat hagy: dr. Illés Károly ur ujlag a status quo megvédelmzésére rántott kardot.

Főérvül az én állandó t. ellenfelem — előbbi felszólalásaival lényegben megegyezőleg — ez alkalommal is azt hozza fel, hogy a Btk. «minden szavának óriási tanulmány és érett megfontolás a forrása és e forrásból egy oly rendszeres egész keletkezett, melynek mindenik intézkedése összefüggésben van a másikkal».

Ismételve elfogadom és magamévá teszem ezen tételt. Mindig hódolattal adóztam azon nagy tudományosság iránt, melyet a magyar Btk. és annak indokolása visszatükröz. De ebből nem következik, hogy a szakbeli kritika jogát kötelességszerűleg ne gyakoroljam s a kodexben itt-ott mutatkozó egyes szögletességek és hézagok elosztatása által a kodex rendelkezései közt az összefüggést még szorosabbá tenni ne iparkodjam.

Azon általánosságokat és személyes vonatkozásokat, melyekre t. ellenfelem ezuttal bővebben kiterjeszkedett, mellőzöm. Kizárólag a részletekkel kívánok foglalkozni, mivel abból, hogy mit tudok felhozni a részletekre nézve, fog legjobban kiderülni, vajon igazolt-e azon fölényes hang, melyet dr. Illés Károly ur használ, és ki fog tünni különösen, vajon észszerű volt-e részéről a «kontárkodás» kifejezést is belevonni a vitába.

Ad 1. *A tanintézeti igazgató, ki hamis bizonyítványt ad ki, nem büntetetik.*

Dr. Illés Károly ur szerint büntetendő ezen cselekmény vagy a Kbt. 71., vagy a Btk. 391. vagy 393. §-ai alapján, mert az iskolai bizonyítvány közokirat s egyszersmind képesítvényi és igazoló bizonyítvány.

A kir. Curia a 391. és 393. §-ok iránt másképp vélekedik. A kir. Curia eddig — habár a kir. ügyészségen nem mult¹ —

¹ A kir. ügyészség ezen esetekben következetesen a 391., illetőleg 393. §. alapján emelte a vádat, s az ügyészség tagjai irodalmilag is iparkodtak propagandát csinálni ezen nézetnek. Itt-ott az alsó foku bíróságokat megnyerték, de a Curia megmaradt az ellenkező állásponton. (V. ö. *BFT.* IX. 294. l. Vargha Ferencz cikkét; *Severus* IX. 322. l.; Nagy Mihály XXI. 290. l.; *Jogt. Közl. Mellék.* 1891. 25., 304. sz.)

ellentállott annak, hogy valakit ily esetben közokirathamisításért büntessen. Maga az Illés-féle kommentár panaszolja (346. l.), hogy ilyen és analog deliktumoknál:

«a kir. Curia az enyhébb felfogáshoz hajlik és kihágást állapít meg; némely esetben a 391. §. mellözése azzal indokoltatott a kir. Curia által, hogy a hamisítás által más jogának megsértése nem czéloztatott, továbbá hogy a szándék nem irányult oly jogsérelem előidézésére, a minő a 391. §-ban megkivántatik».²

Hozzájárul, hogy nem világlik ki a Btk.-ból, vajon az iskolai igazgatók és tanárok közhivatalnokoknak tekintendők-e. S ha t. ellenfelem az állami iskolák igazgatóit és tanárait ilyeneknek tekintené is, a felekezeti és magániskolák igazgatóinak és tanárainak cselekményei épen nem vonhatók a 391. és 393. §-ok alá.

A mi pedig a Kbt. 71. §-át illeti, ezt a határozmányt csak oly esetben alkalmazhatja a bíróság, ha belé képes valamikép a fenforgó cselekménybe magyarázni, hogy «alkalmazás, eltartás vagy segélynyerés céljából» készült a bizonyítvány, mint ezt a 71. §. határozottan megköveteli.³ Minden egyéb esetben más mint felmentés nem mondható ki.

A hézag tehát a két büntetési tétel közt kétségtelenül megvan. Az okirathamisítások csekélyebb súlyu osztálya (bizonyítványok hamisítása, stb.) megkövetel egy alkalmas körülírást, hol a jogsérelem kiemelése hiányzik, és a mi fő: a büntetés *vétségi* jellegű, nem pedig büntetési, mint a közokirathamisításoknál rendszeren, hol 5—10 évi fegyház van megállapítva a közhivatalnok cselekményeire.

Ad 2. *A ki más neve alatt tesz iskolai vizsgát, nem büntetetik.*

T. ellenfelem a Btk. 400. §-át véli alkalmazhatni. De arról itt is hallgat, hogy a kir. Curia elfogadja-e ezen álláspontot. Kétlem már annyiban is, mert ha elfogadná: hasonlíthatlanul súlyosabban büntetné ezen csekélyebb eset, mint az 1. pontbeli, a súlyosabb.

Hogy pedig a potentialis jogsérelem fenforgását a Btk. 400. §-a is, éppugy mint a 391. §. mint minimumot megköveteli, s hogy mit ért a törvény a «jogsérelem» alatt: arról tüzetesen nyilatkozik a kir. Curia II. büntető tanácsának egyik ítélete. Ide igtatom ezen ítélet tüzetes indokolásának egy részét, mivel ezen tanácsban viszi az elnökséget tizenkét év óta a Btk. szerzője s így e tanács elvi kijelentései fokozott fontossággal bírnak.³

«A Btk. 400. §-ában meghatározott substantiális vagy intellektuális okirathamisítás — mondja ezen ítélet — a közokirathamisításnak egyik faja lévén: ezen a Btk. 391. §-ában meghatározott büntetendő cselekmény valamennyi ismérve, a mennyiben a 400. §-ban megszorítás, kibővítés vagy változás nem tartalmaztatik, a közokirathamisítás ezen utóbbi fajára is alkalmazandó. A Btk. 391. §-a attól tételezi fel a közokirathamisítás tényálladékát, hogy a meghamisítás által

² Azon dolgozatban, melyet dr. Illés Károly ur az okirathamisításról 1886-ban irt (*Az okirathamisítás büntethetőségének határai*), lényegileg még ugyanazon álláspontot foglalta el a kérdésben, mint a kir. Curia. (V. ö. 12. l.)

³ V. ö. az idevágó határozatokat *Döntvénytár* u. f. III. 8., XI. 7. és 18. sz.

³ A Btk. javaslatának indokolása is ugyanazon álláspontot foglalja el a kérdésben, mint ezen ítélet. (L. *Anyaggyűjtemény* II. 767. l.)

valakire «jogsérelem» háramlik vagy háromolhatik. Ezt kibővít a 400. §. azzal, hogy valaki jogai vagy jogviszonyai lényegére vonatkozó valótlan tények stb. bejegyzését követeli. Ebből kitűnik, hogy a közokirathamisításról rendelkező két szakasz egyikének sem képezi tárgyát az államnak mint absztrakt lénynek azon joga, hogy az általa, illetőleg az ő hatóságánál s hatósági hitelénél fogva kiállított okiratokba vagy jegyzőkönyvbe ne iktattassék be olyasmi, a mi nem való, hanem csakis konkrét jogokat tart e szakaszokban szem előtt a törvény s csakis az ezekre hárulható sérelem, illetőleg e jogok vagy jogviszonyok lényegére vonatkozó, tehát ezek tekintetében sérelmes valótlanoknak közokirat vagy nyilvánkönyvbe bejegyzés általi hamis bizonyítását rendeli e szakaszok szerint büntettetni. Ha tehát valamely, habár nem való ténynek bejegyzéséből jogsérelem valakire nem háromolhatik: a 391. §., valamint a 400. §. alkalmazhatása már ennél fogva ki van zárva.» (BFT. VI. 157. 1.)

Ezen kifejtéshez hozzáadni valóm nincs. Csak azt jegyzem meg, hogy ezek szerint az én t. ellenfelem pápaibb mint maga a pápa.

Egyébiránt a jogsérelmi momentumon kívül ide is átjatszik az a másik kritikus kérdés, melyet az 1. pont alatt tárgyaltam, vajon t. i. az iskolai igazgató és a tanár közhivatalnoknak tekintendő-e a Btk. értelmében.

Ad 3. *A ki hamis iskolai vagy vizsgálati bizonyítványt készít, nem büntetetik — csakis kihágásért, és ezért is kizárólag azon eseten, ha cselekménye a Kbtk. 71. §-a alá esik. Azon egyetemi hallgató, a ki index-ébe hamis bejegyzéseket tesz, nem büntetetik.*

Válaszul felhoz dr. Illés Károly ur egy esetet, midőn valaki egy müegyetemi hallgató leczkekönyvét saját nevére hamisította s dijnoki állás elnyerése végett beadott kérvényéhez csatolta. A kir. Curia azonban itt is a Kbtk. 71. §-ához ragaszkodott, tehát ezen eset sem bizonyítja azt, a mi a hézag fen vagy fen nem forgása tekintetében az egyedül döntő, hogy ha az index nem e czélból hamisítatik, a kir. Curia a közokirathamisítást állapítaná-e meg.

Ad 4. *Azon ügyvéd vagy közjegyző, a ki hamis bizonyítványt ad a jelöltnek arról, hogy ez nála gyakorlaton volt, nem büntetetik. Azon iparos, a ki a tanoncznak ad hamis bizonyítványt, nem büntetetik. Azon gazda, a ki hamis bizonyítványt ad a cselédnek s ez által másokat félrevezet: nem büntetetik.*

Válasza ugyanaz, mint fentebb. Az ügyvéd, közjegyző, stb. alkalmazás nyerése végett adják a bizonyítványt, tehát a Kbtk. 71. §-a van helyén.

Kétségtelenül ez az idevágó eseteknek egyik csoportja. De mi történik, ha nem alkalmazás, de pl. az ügyvédi vizsga letétele végett adatik a bizonyítvány? Itt már dr. Illés Károly ur felfogása szerint — a közjegyzőktől eltekintve — talán magánokirathamisítás volna kimondandó; erre azonban a curiai gyakorlat nem mutat fel esetet, s a kir. Curia eddigi álláspontja szerint a fenálló törvény alapján a jövőben sem lesz. A cselekmény tehát büntetlen marad.

Ad 5. *A ki osztrák vagy külföldi bélyegeket vagy postajegyeket hamisít, miképp büntetetik?*

Dr. Illés Károly ur válasza az, hogy: semmiképp, mert viszont a magyar bélyeg- vagy postajegy hamisítása a kül-államok törvényei szerint szintén nem büntetendő.

Hogy nálunk a Btk. alapján nem büntethető és nem is büntetik, igaz; de azt már nem fogadhatom el, hogy a külföldön sem. A német törvény 275. §-a nem distinguál bel- és külföld között s a német legfőbb törvényszék egy elvi jelentőségű esetben, melyre azóta hivatkoznak, orosz bélyegjegyek hamisítása alkalmából kimondotta, hogy külföldi bélyegjegyek hamisítói is büntetendők. Az indokolásból ideigtatom a következőket:

«Es kann zunächst nicht als allgemeiner Grundsatz des Strafgesetzbuches angesehen werden, dass im Inlande began-

gene Handlungen, welche die im Strafgesetzbuche für die einzelnen Straftaten angegebenen Merkmale an sich tragen, nur dann strafbar seien, wenn durch die Normverletzung die Interessen eines Inländers oder des inländischen Staates in Mitleidenschaft gezogen werden. Im Gegentheile wird man davon ausgehen müssen, dass, wo nicht die Fassung der Strafbestimmung zu einer Abweichung von diesem Satze nöthigt, es für die Strafbarkeit keinen Unterschied begründet, ob die Straftat gegen einen Inländer oder gegen einen Ausländer begangen ist und ob durch dieselbe die Interessen des inländischen Staates oder nur diejenigen ausländischer Staaten berührt werden. Es folgt dies aus dem § 3 St. G. B. und aus dem Satze, dass der Richter nicht Unterscheidungen in ein Gesetz hineinbringen darf, welche in diesem nicht gemacht werden.» (Entscheidungen des Reichsgerichts in Strafsachen. 6. kötet 388. 1.)

Az osztrák büntetőtörvénykönyv javaslatának 300. §-a pedig határozottan provideál a viszonzosságról ezen szavakkal:

«Die vorstehende Bestimmung findet auf ausländische Gegenstände nur insoferne Anwendung, als die Gegenseitigkeiten gesetzlich oder vertragsmässig verbürgt und dass dies der Fall sei, durch Reichsgesetzblatt kundgemacht ist.»

Ad 6. *A ki tanunak vagy esküdtnak megidézletvén, a bíróság előtt valótlan tényt hoz fel a maga mentségére: a magyar Btk. szerint nem büntetetik.*

Hogy nálunk a per annyira elhúzódik, annak egyik főoka az, hogy a polgárok a tanuskodási kötelezettség teljesítését nem veszik komolyan. Első idézésre a tanuk alig felerészben jelennek meg, mert az elmaradás reájok nézve semmi hátránnyal nem jár, holott a pernek gyorsabb tempóban való viteléhez elengedhetlen a pontos megjelenés. A második idézésnél már pénzbírsággal fenyegeti a bíróság a tanut, s ha nem jelen meg, ki is szabja, de némi felületes igazolásra elengedi. Arra pedig csak ritkán került a dolog, hogy nagyobb pénzbírság ily czímen behajtatott vagy pénzbírságból lett fogház végrehajtatott volna.

Ne feledjük, hogy ez a kérdés a legszorosabb kapcsolatban van a szóbeliséggel. Ha a perrendtartási reformot akarjuk, gondoskodnunk kell arról is, hogy a beidézett tanuk mindannyian egyszerre — kivéve természetesen a komoly akadályoztatás esetét — pontosan megjelenjenek és a bírósággal szemben holmi hazugságokat igazolásul senki ne merészeljen használni.

A tanuskodási kötelezettség egyenes megtagadása a jelenleginél szintén szigorubb elbánásban volna szerintem részesítendő.

Egyébiránt azon, dr. Illés Károly ur szerint «kriminalitást magukban nem foglaló esetekre» büntetési sanktiót tartalmaz a német btk. 137. és az olasz btk. 210. §-a.

Ide iktatom mind a kettőt:

«Wer als Zeuge, Geschworne oder Schöffe berufen, eine unwahre Thatsache als Entschuldigung vorschützt, wird mit Gefängniss bis zu zwei Monaten bestraft. Dasselbe gilt von einem Sachverständigen, welcher zum Erscheinen gesetzlich verpflichtet ist. Die auf das Nichterscheinen gesetzten Ordnungsstrafen werden durch vorstehende Strafbestimmung nicht ausgeschlossen.»

«Chiunque, chiamato dall' Autorità giudiziaria quale testimone, perito od interprete, ottiene, allegando un falso pretesto, di esimersi dal comparire, ovvero, essendosi presentato, rifiuta di fare la testimonianza odi prestare l'ufficio di perito o d'interprete, è punito con la detenzione sino a sei mesi o con la multa da lire cento a mille. Questa disposizione si applica anche ai giurati, qualora ottengano l'esercizio allegando un falso pretesto.»

Ad 7. és 8. *A mely esetben az orgazdát büntetjük, ugyanazon esetben rendszerint a tolvaj is büntetendő volna. Ha pedig a tolvaj cselekményét indítványivá tettük: nem észszerű, hogy*

az ugyanazon cselekményből származó gazdasági aktus hivatalból üldöztessek. A visszaeső és az üzletszerű orgazdára nézve kivétel volna teendő. — A lopás és az orgazdaság merev elkülönítése okozza a következő sajtószertűséget is: Ha valaki két forint értéket felül nem haladó élelmi vagy élvezeti cikket lop: a tolvaj büntetetik, orgazdája nem; ha pedig az élelmi vagy élvezeti cikket szolgálatban levő egyén lopja a szolgálatadótól: a tolvaj — indítvány hiányában — nem büntetetik, orgazdája pedig igen. Mindkét esetben mindkét cselekmény ugyanaz, s mégis egyik esetben csak az alapcselekményt, másik esetben csak a járulékos cselekményt büntetjük.

Itt egy ellenmondásra kívántam utalni, melyet a kontinentális törvényhozás mutat. A jogérzetet minden esetben sérti az, ha a (nem visszaeső) orgazda vagy a bűnpártoló büntetetik, midőn az alapcselekmény tettese — indítvány hiányában — büntetlen marad. Eltekintek ezuttal azon esetektől, midőn a Btk. 342. és 343. §-ainak fenforgása mellett az orgazda vagy bűnpártoló extraneus, (ámbar itt sem logikus a megoldás); de valóban absurd dolog, hogy megindítatik a bűnvádi eljárás az orgazda és a bűnpártoló ellen hivatalból akkor is, ha az orgazda illetőleg a bűnpártoló éppugy mint a tolvaj, szolgálati vagy rokoni viszonyban van a sértett féllal. Ha a főcselekményt követték volna el, az állam nem avatkozhatnék a dologba, de miután csak járulékos követtek el, hivatalból kell ellenök eljárni.

Hogy a indítványi rendszer ilyféle ellenmondásait a magyar Btk. a külföldi törvényekhez képest még messzebbre viszi és kiélesíti: erre kívántam a 7. és 8. pontokban utalni és ebből következtette az én t. ellenfelem azon rettenetes dolgokat, hogy «a személyes tulajdonságokról és körülményekről», az «individualisatióról» és «az indítványi jogosultságról» szóló tanokat fenekestül fel akarom forgatni.

Dr. Illés Károly ur azonban a 8. pont tárgyalásánál ki is esik szerepéből. Nem annyira a fenálló törvényt védi, mint inkább s törvény első javaslatát. Felhossa ugyanis többek közt a következőket:

«A Kbt. eredeti tervezetében a lopás kihágása arra az esetre volt szorítva, mikor a tettes az ellopott élelmi vagy élvezeti cikket azonnal vagy nyomban a tett után maga elfogyasztja, illetőleg felhasználja (ugynevezett Nasch-Diebstahl), mely cselekménnyel szemben az orgazdaság lehetősége egyáltalában ki van zárva. Ebből indult ki a törvény tervezője a Btk. 370. s a Kbt. 129. §-ának megalkotásánál, midőn az orgazdaság vétségének s a gyanus dolog megszerzése kihágásának fogalmából a lopás kihágásából származó dolog átvételét és megszerzését kizárta. Ilyen fogalmazás szerint a Fayer ur által felvetett sajtószertűség sohasem állhatott volna elő. A képviselőház igazságügyi bizottsága azonban megváltoztatta a lopás kihágását, de változatlanul hagyta a Kbt. 129. §-át, s ennek folytán ma már csakugyan megtörténhetik az, a mit a 8. tétel nehézményez».

Megjegyzem, hogy még ha hiven volna is ezen levezetésben előadva az illető határozmány története, nem bizonyítana ellenem semmit, mivel nem a törvényjavaslatot és annak szerzőjét bíraltam, hanem a törvényt mai szerkezetében.

De az apaságnak az igazságügyi bizottságra való háritása, mint ezt dr. Illés Károly ur megkísérli, még teljesen alaptalan is. Azon határozmány, melyből védelme kiindul, benne foglaltatik ugyan a német btk.-ben — (370. §. 5. p.: Wer Nahrungs- oder Genussmittel von unbedeutendem Werthe oder in geringer Menge zum alsbaldigen Verbrauche entwendet) — de a magyar javaslatok egyikében sem volt meg.

A Kbt. első javaslatában (1878 április) az illető §. ugyanis így hangzott:

«A ki megevésre vagy ivásra alkalmas, 2 frt értéket fölül nem haladó dolgot az utcán vagy a téren létező árudából, vagy valamely nyitott boltból eltulajdonít — a mennyiben azon körülmények egyiké sem forog fen, melyek a büntető-

törvénykönyv szerint a lopás vétségét büntetté minősítik: 3 napig terjedhető elzárással büntetendő. Visszaesés esetében — ha a jelen szakaszban meghatározott cselekmény miatt az elítéltetéstől fogva, két év még nem telt el: 8 napig terjedhető elzárás állapítható meg. Az elzárás csak a sértett fél indítványára indítandó meg».

Az igazságügyi bizottság ezen §-on csakis azon egy lényegesebb módosítást tette, hogy «eltulajdonít» helyébe ezt ígatta: «ellop».

A képviselőház időközben feloszlattatván, az ujonnan megalakult képviselőháznak (1879 január) a törvényjavaslat ismét benyújtott, s itt az illető §. így szól:

«A ki két forint értéket felül nem haladó élelmi cikket az utcán vagy nyilvános téren létező árudából, vagy valamely nyitott boltból ellop», stb. (A §. többi része megegyez a fentebbeli).

Erre a §-ra igazságügyi bizottság a következő megjegyzéseket tette:

«A 126. §. (M. J. 122. §.) rendelkezése kiterjesztetett az által, hogy az élelmi cikkek kívül az azonos tekintet alá eső élvezeti cikkek is a szövegbe felvételtek, azon korlátoló intézkedés pedig, hogy a cselekmény csak akkor tekintendő kihágásnak, ha a tárgy az utcán vagy nyilvános téren levő árudából, vagy valamely nyitott boltból lopott el, — töröltetett. A bizottság az enyhébb minősítés indokát az ellopott tárgy minőségében és az érték csekélységében találván, a fentebbi korlátozó intézkedést annál inkább törölhetőnek vélte, mivel a Btk. 336. §. 3. pontja szerint tekintet nélkül a lopott dolog értékére, büntetést képez a lopás, ha épületben, bekerített helyen vagy hajón követték el, hová a tolvaj betörés vagy bemászás által jutott, vagy ha a lopás céljából a zár vagy a megőrzésre szolgáló egyéb készülék feltörtetett; az ily körülmények közt elkövetett lopásra tehát a jelen szakasz kivételes rendelkezése úgy sem alkalmazható».

Igy jött létre a 126. §. szövege. Arról, hogy a tulajdon elleni kihágás csak oly esetekre szorítottassék, midőn a lopás nyomban való elfogyasztás céljából történik, a tárgyalások alatt, úgy látszik, szó sem volt.

A mi pedig a Kbt. 129. §-át illeti, mely az eredeti javaslat szerint állítólag szintén összhangzásban volt a 126. §-al: kénytelen vagyok utalni arra, hogy a 129. §. az eredeti tervezetből teljességgel hiányzott. Ezen §-t 1879-ben a képviselőház jogügyi bizottsága hozta javaslatba, mivel a Btk. 370. §-a orgazdaságnak csak azon cselekményeket mondta, midőn a tettes tudta a tárgy eredetét, szükséges volt tehát gondoskodni azon esetekről is, midőn gyaníthatta ezt.

Következik ezekből, hogy ha ellenmodás mutatkozik a törvényben, ez meg volt a javaslatban is.

És ha dr. Illés Károly ur itt azon képletes kitételhez folyamodik, hogy annak, a mit e pontra mondtam, nagyobb a füstje mint a lángja, azt hiszem, most már ő maga is el fogja ismerni, hogy az ő védelme csak füst.

A többi kilencz pontról, melyet dr. Illés Károly ur megtámadott, legközelebb.

Dr. FAYER LÁSZLÓ.

Jogirodalom.

Az iszákosság, annak befolyása a társadalom életrendjére és az ellene való védelem irányelvei. A magyar tudományos akadémia által Sztrokay-díjjal jutalmazott pályamű. Irta nagyiványi dr. Fekete Gyula, kir. törvényszéki bíró. Budapest, Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság. 1891. VIII. 16 iv.

Azon kérdések között, a melyek a büntető-jogászokat komolyan foglalkoztatják, a nélkül, hogy határozott megállapodásra jutottak volna azon szerep tekintetében, a melyt az a beszámítás szempontjából megilleti, előkelő helyet foglal a részegségnek állapota. A jogászt közvetlenül ugyan csak az érdekli: mit mond a pszichiatría a részeg állapotban elkövetett cselekvékenységnak beszámítása kérdésében és